voorstel

Zwolle

Raadsbrief

Datum 16 juni 2025

Onderwerp	Vaststelling van het Zwolse hitte-koelteplan 2025
Versienummer	1
Portefeuillehouder	Arjan Spaans

Samenvatting
De gemeente Zwolle presenteert het Zwolse hitte-koelteplan 2025. Het plan heeft als doel om kwetsbare inwoners te beschermen tegen de gezondheidsrisico's van extreme hitte. Door klimaatverandering nemen hitteperiodes toe en worden de extremer steeds extremer. Lokale samenwerking is essentieel, daarom is het plan ontwikkeld met partners als GGD IJsselland, bewoners en zorgorganisaties. Het plan bevat concrete acties voor verschillende fasen van hitte: van voorbereiding tot nazorg. Het document is 'levend' en wordt jaarlijks geëvalueerd en aangepast op basis van praktijkervaring en monitoring. De gemeenteraad wordt hiermee geïnformeerd dat dit plan deze zomer in werking treedt.

Bijlagen
Het Zwolse hitte-koelteplan 2025

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
Het Zwolse hitte-koelteplan 2025

Datum 23 juni 2025

Inleiding
Deze brief gaat over het Zwolse hitte-koelteplan 2025. Het plan speelt zich af in de stad Zwolle en is bedoeld om uit te voeren tijdens en rondom de zomermaanden. De aanleiding voor dit voorstel is de toename van extreme hitte door klimaatverandering, die vooral in stedelijke gebieden leidt tot gezondheidsrisico's voor groepen zoals ouderen, jonge kinderen en kwetsbare huishoudens. Hoewel het Nationaal Hitteplan van het RIVM al algemene richtlijnen biedt, is lokale uitwerking nodig voor een effectieve aanpak.

Het plan gaat over hitte in de buitenruimte, woningen en gebouwen. Het Zwolse hitte-koelteplan is erop gericht inwoners, werkgevers, werknemers en recreanten binnen Zwolle handvatten te geven wanneer welke maatregelen te treffen tijdens periodes met hoge temperaturen.

Het plan wordt uitgevoerd in samenwerking met onder meer GGD IJsselland, zorgorganisaties, bewoners en bedrijven. Zij hebben in een werksessie concrete acties geformuleerd voor de verschillende fases van een hitteperiode, van voorbereiding tot nazorg. Wat dit voorstel aanvult op bestaand beleid, is dat het specifiek inspeelt op de lokale situatie in Zwolle en structureel inzet op samenwerking, monitoring en jaarlijkse bijstelling. Ook legt het de nadruk op verkoeling en comfort. Het plan richt zich op maatregelen op het niveau van gezondheid, gebouw en gebied, en stimuleert bewustwording en gedragsverandering. Met dit voorstel zetten we een belangrijke stap naar een klimaatrobuust en gezond Zwolle.

Kader
- Nationaal hitteplan RIVM
- Het coalitieakkoord 2022-2026 'Samen voor een waarde(n)volle toekomst'
- Omgevingsvisie 'Ons Zwolle van morgen 2030'
- Koers sociaal domein Zwolle

Kernboodschap
Met dit plan kunnen we lokaal en gericht maatregelen nemen. Dat levert een beter beschermde en meer klimaatrobuuste stad op, waarin inwoners veilig en gezond kunnen blijven tijdens hitteperiodes.

Toelichting
1. Een Zwols hitte-koelteplan is nodig om in Zwolle concrete maatregelen te treffen

Een Zwols hitte-koelteplan is nodig om de specifieke kwetsbaarheden en behoeften van Zwolle in kaart te brengen bij extreme temperaturen. Het helpt gericht maatregelen te treffen om de gezondheid van inwoners te beschermen en de leefomgeving klimaatbestendig te maken. Zo kunnen bijvoorbeeld koele plekken worden gecreëerd en hittestress in kwetsbare wijken worden verminderd.

2. Het Zwolse hitte-koelteplan sluit aan op grote ambities op gebied van klimaat en gezondheid

Het Zwolse hitte-koelteplan heeft invloed op meerdere beleidsnota's, waaronder de programmabegroting (vanaf 2026), de Omgevingsvisie, het Actieplan Klimaatadaptatie en de toekomstige Gezondheidsnota. De integrale aanpak sluit aan bij de ambities op het gebied van een gezonde, klimaatbestendige en sociaal inclusieve stad.

3. Het plan wordt jaarlijks geëvalueerd
De uitvoering van het plan wordt jaarlijks geëvalueerd tijdens een bijeenkomst met alle betrokken partners in het najaar. Hierbij wordt gebruikgemaakt van data van GGD IJsselland (zoals meldingen van hittestress, ziekenhuisopnames en gezondheidsenquêtes), signalen uit de praktijk, en evaluaties van communicatie- en samenwerkingsacties. Deze gegevens vormen de basis voor aanpassing of uitbreiding van het plan. Zo zorgen we voor een lerende aanpak die meegroeit met de behoeften van de stad en haar inwoners.

Maatschappelijk draagvlak & participatie
Het Zwolse hitte-koelteplan is ontwikkeld in nauwe samenwerking met een breed netwerk van betrokken stakeholders. Onder meer GGD IJsselland, bewoners, bedrijven en – in het bijzonder – zorg- en welzijnsorganisaties hebben bijgedragen aan deze eerste versie. Tijdens een verdiepende werksessie dit jaar zijn per organisatie concrete acties geformuleerd voor de verschillende fases van hitte. Deze input is verwerkt in dit hitte-koelteplan en de bijgevoegde actietabellen.

Het Zwolse hitte-koelteplan is nadrukkelijk een levend document. De hitteproblematiek ontwikkelt zich door, net als onze kennis en ervaring. Daarom nodigt gemeente Zwolle alle betrokkenen en nieuwe partners uit om ook na vaststelling het plan te blijven verbeteren.

De uitvoering van het plan wordt jaarlijks geëvalueerd tijdens een bijeenkomst met alle betrokken partners in het najaar. Hierbij wordt gebruikgemaakt van data van GGD IJsselland (zoals meldingen van hittestress, ziekenhuisopnames en gezondheidsenquêtes), signalen uit de praktijk, en evaluaties van communicatie- en samenwerkingsacties. Deze gegevens vormen de basis voor aanpassing of uitbreiding van het plan. Zo zorgen we voor een lerende aanpak die meegroeit met de behoeften van de stad en haar inwoners.

Communicatie
Na vaststelling van het plan wordt het actief gedeeld via de gemeentelijke website, sociale media en een persbericht. Daarnaast informeren we partners via een digitale nieuwsbrief en organiseren we een korte online informatiebijeenkomst om het plan toe te lichten. Binnen de organisatie wordt het voorstel gedeeld via intranet en bij relevante afdelingen via teamoverleggen. Ook wordt bekeken of de communicatiecampagne rondom hittepreventie kan worden gekoppeld aan lopende campagnes over gezondheid en duurzaamheid.

Financiën
De voorgenomen acties in het Zwolse hitte-koelteplan brengen in 2025 naar verwachting €28.000 aan kosten met zich mee. Deze kosten worden gedekt uit 54000597 incidentele middelen Klimaatadaptatie (doel 6.4.4.). Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

- €8.000 voor communicatie- en bewustwordingscampagnes gericht op kwetsbare doelgroepen;
- €10.000 voor coördinatie, monitoring en evaluatie van het plan
- €5.000 voor ondersteuning van wijkgerichte maatregelen en samenwerkingsprojecten met zorg- en welzijnsorganisaties;
- €5.000 voor projectmanagement en organisatie van bijeenkomsten.

Datum 23 juni 2025

Risico's

- Beperkte betrokkenheid van partners op de lange termijn
    - Toelichting: Samenwerking met externe partners zoals zorg- en welzijnsorganisaties is essentieel, maar niet gegarandeerd
    - Maatregel: We borgen jaarlijkse evaluaties en blijven actief investeren in netwerkbeheer, afstemming en gezamenlijke doelen.

- Onvoorspelbaarheid van het weer
    - Toelichting: Het effect van het plan is deels afhankelijk van het weer; bij een milde zomer zijn minder acties nodig, bij extreme hitte mogelijk meer.
    - Maatregel: We hanteren een flexibel actieplan per hittefase en houden budgettaire ruimte voor opschaling bij uitzonderlijke omstandigheden.

Vervolg

- We rapporteren over de uitgevoerde acties, signalen vanuit de partners, resultaten van de GGD-monitoring en eventuele bijstellingen van het plan
- In de algemene begrotingscycli wordt ook de financiering voor dit Zwolse hitte-koelteplan meegenomen
- De middelen voor het plan zijn nu incidenteel gedekt tot en met 2028 tot een hoogte van €25.000 per jaar. Op basis van jaarlijkse evaluaties komen we begin 2028 met een analyse en een voortzettingsvoorstel naar het college en wordt de raad geinformeerd

De gemeente Zwolle neemt deel aan de regionale samenwerking Klimaatadaptatie vanuit West-Overijsselse overheden (RIVUS) en het landelijke Community of Practice (CoP) Hitte (vanuit het Klimaatverbond Nederland, voor gemeenten en provincies). Hier wisselen we met provincie en andere gemeenten strategieën, kennis en ervaringen uit en hebben we toegang tot nieuw onderzoek. Relevante input die daar naar voren komt nemen we mee in de (jaarlijkse) evaluaties en bijstelling.

Openbaarheid

Deze raadsbrief is openbaar

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer

Datum 23 juni 2025